

Pécsi Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.V.20.014/2023/6/II.

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Horgas Ügyvédi Iroda (cím ügyintéző dr. Szabó Ágnes ügyvéd)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

Dr. Várhegyi Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Várhegyi Zoltán ügyvéd)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

az alperes 16. sorszám alatt

A per tárgya:

tagdíjtartozás megfizetése

Az elsőfokú bíróság:

Pécsi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

50.P.20.321/2022/14. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezett részében – részben megváltoztatja és az alperes által fizetendő összeget 180.000 (száznolcvanezer) forintra és ennek az elsőfokú ítélet szerinti kamatára, az elsőfokú perköltség összegét 6.805 (hatezer-nyolcszázöt) forintra leszállítja. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 12.077 (tizenkettőezer-hetvenhét) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes környezetvédelmi tevékenység folytatására 2011 januárjában létesített közhasznú egyesület. 2014. év végén a felperes egy betétdíjakkal kapcsolatos kormányprogramban való részvétellel összefüggésben gazdasági együttműködésben állapodott meg a mohácsi székhelyű cég1 Kft.-vel, amelynek akkor az alperes volt az ügyvezetője. Az együttműködés érdekében a Kft. és az alperes, mint magánszemély felvételét kérte a felperesi egyesületbe, az alperes regisztrációs lapja 2015. január 5-én kelt. Az alperes tagfelvételekor a 2013. január 22. napján egységes szerkezetbe foglalt alapszabály volt hatályban. Az alapszabály III.2. pontja szabályozza a rendes taggá válást, mely szerint a tagsági viszony az aláírt belépési nyilatkozat alapján az elnökség tagfelvételtől döntő egyszerű szótöbbséggel hozott határozatával jön létre. A III.6. pont szerint a tag köteles tagsági díjat fizetni, az első évi tagdíj mértéke 60.000 forint, az éves tagdíjat az erről szóló közgyűlési határozat közzétételétől számított 15 napon belül kell megfizetni.
- [2] Az alperes 2017. május 30. napjától 2019. május 31. napjáig a felperesi egyesület alelnöke volt, a 2017. május 30. napján kelt tisztségelfogadó nyilatkozatában kijelentette, hogy az egyesület tagja.
- [3] A 2017. május 30-án egységes szerkezetbe foglalt és módosult alapszabály a tagdíjfizetés rendjét módosította, eszerint a tag változatlanul köteles tagdíjat fizetni, az éves tagdíj mértéke 60.000 forint, ugyanakkor kimondta, hogy az éves tagdíjat az egyesület elnökének utasítására az egyesület főtitkára minden naptári év utolsó hónapjában december 1. és 15. között köteles kiszámlázni. A tagok a tagdíjat a számla kézhezvételétől számított 15 napon belül kötelesek megfizetni.
- [4] Az alperes 2015., 2016., 2017. és 2018. évekre nem fizetett tagdíjat. A felperes e négy évre fizetendő tagdíjról számlákat állított ki, azokat azonban nem küldte meg az alperesnek.
- [5] A felperes keresetében kérte az alperest 240.000 forint, ebből 120.000 forint után 2016. november 26. napjától, 60.000 forint után 2016. december 22. napjától, további 60.000 forint után 2017. december 10. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamat megfizetésére kötelezni. A felperes a keresetét a Ptk. 3:66.§ (1) bekezdésére, valamint a követelése éve szerint hatályos alapszabály III.6. pontjára alapította.
- [6] Az alperes az érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy magánszemélyként az egyesület tagja lett volna, így tagdíjfizetési kötelezettség magánszemélyként nem terheli. Anyagi jogi kifogásként időelőttiségre és elévülésre is hivatkozott. Kifejtette, hogy a felperesi egyesület alapszabálya a tagdíj megfizetésére formai szabályokat határoz meg, a 2013. évi alapszabály a közgyűlési határozat közzétételéhez köti a díjfizetési kötelezettséget, attól számított 15 napon belül kell azt megfizetni, míg a 2017. évtől hatályos alapszabály a számla kiállításához és megküldéséhez köti, a felperes azonban az alperesnek számlát nem küldött. Az elévülési kifogását arra alapította, hogy a 2022. január 5-i perindítás a számla szerinti, a 2016. november 25. napján, illetve 2016. december 21. napján esedékes tagdíjak vonatkozásában öt éven túli.

- [7] A felperes az anyagi jogi kifogást vitatta. Elismerte, hogy az alapszabályban szereplő formai követelményeket nem tartotta be, de ez nem annullálja a tagdíjfizetési kötelezettséget. Az igényérvényesítés a fizetési meghagyásos eljárás megindításával kezdődött, az pedig öt éven belül történt.
- [8] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest 240.000 forint, ennek 2021. november 25. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Döntését arra alapította, hogy ugyan a felperes nem csatolt sem elnökségi, sem közgyűlési határozatot az alperes belépési kérelmének elfogadásáról, azonban a csatolt – a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 279.§ (1) bekezdése szerint – egyenként értékelt egyéb okiratokkal bizonyította azt a tényt, hogy az alperes tagja a felperesi egyesületnek. A 2015. január 5. napján kelt tagfelvételi regisztrációs lapon ugyan szerepel az alperes aláírása mellett a Kft. cégbélyegzője, azonban a felperes bizonyította, hogy az alperes 2017 májusától 2019 májusáig az egyesület elnökségi tagja volt, a tisztségelfogadó nyilatkozatában elismerte azt, hogy tagja a szervezetnek. Emellett a két csatolt közgyűlési jegyzőkönyv jelenléti ívén is az alperes magánszemélyként szerepel. Alaptalannak találta az alperes anyagi jogi kifogását az időelőttiség és az elévülés körében. Rögzítette, az egyesületi tag az alapszabály szerint köteles tagdíjat fizetni, a felperes közgyűlése nem tett közzé határozatot a 2015-2016 évi tagdíjakról, de e két év, illetve a 2017. és 2018. év tagdíjáról számlát állított ki, azokat azonban az alperesnek nem küldte meg. E felperesi mulasztásnak csak az a jogkövetkezménye, hogy az alperes nem esett teljesítési késedelembe, de a tagdíj fizetése alól nem mentesíti. A felperes a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmével érvényesítette a tagdíj igényét, ennek ugyanaz a hatálya, mint a keresetlevélnek. A felperes 2021. november 25. napjával esedékessé tette az igényét, a követelés esedékessé válásával kezdődik az elévülés, tehát a felperes követelése nem évült el.
- [9] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérte annak anyagi jogi felülbírálat körében a megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását. Megsértett jogszabályhelyként a Ptk. 3:159.§-át, a 3:1.§-át, a 3:2.§-át, illetve a 6:21.§-át, 6:22.§-át és a 6:23.§-át jelölte meg. Változatlanul arra hivatkozott, hogy az egyesületnek magánszemélyként nem volt tagja. Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat nem megfelelően értékelte, azokból nem vont le helyes és okszerű következtetést, ennek okán teljességgel megalapozatlanul állapította meg tényként, hogy az alperes, mint magánszemély tagja volt a felperesi egyesületnek. A 2015 januárjában hatályos alapszabály előírta az elnökség tagfelvételtől döntő, egyszerű többséggel hozott határozatát, ezt a felperes nem tudta csatolni, ez nyilvánvalóan nem történt meg, ezt támasztotta alá tanú tanúvallomása is. Emellett utalt arra, jelentősége van a tagdíj megfizetésére vonatkozó formai szabályoknak, ezeket a felperes nem tartotta be, a tagok a tagdíjat a közgyűlési határozat közzétételétől, illetve 2017-től a számla kézhezvételétől voltak kötelesek fizetni, az esedékesség időpontja ezekről számítandó, ezek hiányában az nem vált esedékessé, a tagdíjfizetési kötelezettségről az alperes semmilyen értesítést nem kapott. Fenntartotta az elévülési kifogását is, annak indokaival együtt.
- [10] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság helyesen értékelte a becsatolt iratokat, azok egyértelműen azt bizonyították, az alperes tagsági jogviszonya fennáll, az alapszabály pedig a tag számára kötelezettségként írja elő a tagdíj fizetését. E kötelezettséget nem annulálja az, hogy a felperes esetleg az alapszabálynak nem megfelelő eljárási rendet követett. Helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság, amikor kimondta az alperes tagdíjfizetési kötelezettségét, a felperesi mulasztás e körben csupán a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját befolyásolja.
- [11] A fellebbezés részben megalapozott.

- [12] A másodfokú bíróságnak az alperes fellebbezése elbírálásakor először abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékok Pp. 279. § (1) bekezdése szerinti értékelése alapján helyesen állapította meg tényként, hogy az alperes a felperesi egyesületnek tagja volt. A másodfokú bíróság egyetért az elsőfokú bíróságnak e körben kifejtett jogi érvelésével. A Pp. 263.§ (1) bekezdése szerint a bíróság a perben a törvény eltérő rendelkezése hiányában alakszerű bizonyítási szabályokhoz a bizonyítás meghatározott módjához vagy meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve, szabadon felhasználhatja a felek előadásait, valamint minden bizonyítékot, amely a tényállás megállapítására alkalmas.
- [13] Az elsőfokú bíróság ezen eljárási szabály alapján – figyelemmel a Pp. 279. § (1) bekezdésére – helyesen értékelte a felperes által a kereseti kérelme alátámasztására becsatolt okirati bizonyítékokat, azokat a másodfokú bíróság megismételni nem kívánja. Egyetért a másodfokú bíróság azzal, hogy függetlenül attól, hogy az alperes tagfelvételi kérelmének időpontjában hatályos alapszabály III/2. pontja szerint az egyesület elnöksége határozattal dönt a tagfelvételtől és e határozatot a felperes nem csatolta, az egyéb okiratok alapján tényként megállapítható, az alperes magánszemélyként tagja volt az egyesületnek. E tényt támasztja alá az alperes tagfelvételi kérelme, a felperes által csatolt közgyűlési jegyzőkönyvek mellékletét képező jelenléti ív, továbbá az alperes tisztségelfogadó nyilatkozata, melyben kijelentette, tagja a felperesi egyesületnek.
- [14] Az alperes tagsági jogviszonya fennállása miatt az alapszabály rendelkezése szerint éves tagdíj fizetésére köteles.
- [15] A másodfokú bíróságnak ezt követően az alperes elévülési kifogása miatt vizsgálnia kellett, hogy a felperes által érvényesített éves tagdíj mikor vált esedékessé. A Ptk. 6:22.§ (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az elévülés akkor kezdődik, amikor a követelés esedékessé válik.
- [16] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak azzal a jogi érvelésével nem ért, hogy a teljes felperesi követelés csak a fizetési meghagyás iránti kérelem benyújtásával vált esedékessé.
- [17] A Ptk. 6:35.§-a rendelkezik a teljesítés idejéről, annak (2) bekezdése szerint, ha a szolgáltatás rendeltetéséből a teljesítési idő megállapítható, a szolgáltatást ebben az időpontban kell teljesíteni. Konkrét időmegjelölés hiányában tehát a diszpozitív főszabály a szolgáltatás rendeltetésének figyelembevételére kötelez, amely természetesen csak esetről esetre vizsgálható és az adott kötelelem valamennyi releváns körülményének szem előtt tartását követeli meg.
- [18] A felperes a kereseti kérelmében 2015., 2016., 2017. és 2018. évi tagdíjat érvényesít. A 2015. és 2016. évi tagdíjfizetés szabályait felperes a 2013. évi évtől hatályos alapszabályának III/6. pontja rögzíti: az éves tagdíjat az erről szóló közgyűlési határozat közzétételétől számított 15 napon belül kell megfizetni. A jelen esetben – a felperes által elismerten – 2015. és 2016. évben e rendelkezést figyelmen kívül hagyva a tagdíjról közgyűlési határozat nem született. Konkrét időmegjelölés hiányában a Ptk. fenti diszpozitív szabálya alkalmazandó, így a szolgáltatás rendeltetését kell vizsgálni, és az adott kötelelem valamennyi releváns körülményének szem előtt tartásával kell megállapítani azt, hogy a tagdíj mikor esedékes. Az alapszabály szerint a tagok éves tagdíj fizetésére kötelesek, a tagdíj rendeltetése az egyesület éves működéséhez szükséges kiadások biztosítása, ezért azt legkésőbb az adott év utolsó napján, azaz december 31-én meg kell fizetni.
- [19] A 2015. évi tagdíj legkésőbb 2015. december 31-én esedékessé vált, így azzal, hogy a felperes 2021. november 25-én nyújtotta be a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet, és ezt megelőzően, bár kiállította a számlát, de általa is elismerten az alperesnek nem küldte meg, a felperes 2015. évi tagdíjigénye elévült. A felperes által érvényesített tagdíjból –

miután a 2015. évi tagdíj esedékessége és a fizetési meghagyás iránti kérelem előterjesztése között több mint öt év eltelt – a 2015 évi tagdíj a Ptk. 6: 23. § (1) bekezdése szerint bírósági eljárásban nem érvényesíthető.

- [20] A fenti indokokra tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján fellebbezett részében részben megváltoztatta, és az alperes által fizetendő összeget – a 2015. évre eső 60.000 forinttal – 180.000 forintra leszállította az elsőfokú bíróság ítélete szerinti időponttól fizetendő késedelmi kamatfizetés, illetve az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezései helybenhagyása mellett.
- [21] Az alperes fellebbezése 25%-ban sikeres volt, a felperes ennek okán 75%-ban lett pernyertes. A másodfokú bíróság így az elsőfokú perköltség összegét a Pp. 83.§ (2) bekezdése alapján, a részleges pernyertességre tekintettel leszállította 6.805 forintra. A felperes megfizetett 15.000 forint elsőfokú eljárási illetéket, ebből az alperes 11.250 forint megfizetésére köteles, köteles továbbá a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja alapján számított ügyvédi munkadíjat a felperesnek – mivel ezt számította fel – megfizetni, a felperesnek tehát jár 22.680 forint elsőfokú perköltség. Az alperes 25%-os pernyertessége folytán szintén jogosult az elsőfokú eljárásban őt képviselő ügyvéd munkadíjának 25%-ára, amit a csatolt a megbízási szerződés szerint, a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdése alapján számított fel. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ennek mértéke eltűzött, figyelemmel arra, hogy az ügy egyszerű megítélésű, alacsony pertárgyértékű, bonyolult jogi munkára nem volt szükség. A másodfokú bíróság az elsőfokú eljárásban az alperes javára 50.000 forint + áfa munkadíjat állapított meg, melynek 25%-át a felperes köteles megfizetni, ez 15.875 forint, így a felperesnek jár 6.805 forint (22.680-15.875 forint=6.805 forint).
- [22] A másodfokú eljárásban a pernyertesség pervesztesség aránya szintén 75%-25%. A felperes a másodfokú perköltség felszámításához nem csatolt megbízási szerződést, így a másodfokú bíróság az IM rendelet 3.§ (2) bekezdése szerint a pertárgyérték alapulvételével állapított meg a felperesnek bruttó 5.715 forint ügyvédi munkadíjat. A felperes 30.000 forint útiköltséget számított fel, ennek 75%-át is köteles az alperes megfizetni, ez 22.500 forint, így a felperesnek jár 28.215 forint. Az alperesnek jár a felszámított ügyvédi munkadíj 25%-a, a másodfokú bíróság ennek összegét is mérsékelte az IM rendelet 2.§ (2) bekezdése alapján a fenti indokok alapján 25.000 forint + ÁFA összegre, az alperesnek jár bruttó 7.938 forint, és a javára számított 10.000 forint útiköltség 25%-a, 2.500 forint, így az alperes 12.077 forint megfizetésére köteles a felperes javára.

Pécs, 2023. május 4.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, dr. Berki Csilla s.k. előadó bíró, dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró